

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПРОГРАМИ, ЯК ОБ'ЄКТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Жорнік Р.О., Орлюк О.П.

*Національний технічний університет «ХПІ», м. Харків
Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Академії правових наук України, м. Київ*

У сучасному світі інтелектуальна власність відіграє важливу роль у суспільстві. З розвитком ринкових відносин така власність перетворюється в капітал. Захист і використання цього капіталу потребує розвитку національної системи охорони інтелектуальної власності.

Особливе місце серед об'єктів інтелектуальної власності посідає комп'ютерна програма (комп'ютерне програмне забезпечення), яка в епоху інформаційних технологій є одним з головних стратегічних ресурсів як держави в цілому, так і окремих її складових.

В Україні регулювання правовідносин щодо надання правової охорони комп'ютерним програмам здійснюється відповідно до:

1) Національного законодавства (ст.ст. 41, 54 Конституції України та правові норми, закріплені в законодавчих та підзаконних актах України).

2) Міжнародно-правового законодавства (правові норми, закріплені в міжнародних договорах, конвенціях та угодах, до яких приєдналась Україна).

До комп'ютерної програми може бути застосовано комплексну охорону:

- авторське право – охороняє вихідний код програми, графічні, аудіо, візуальні об'єкти, що входять до її складу;
- патент на винахід (корисну модель) – охороняє технологію, яка реалізується програмою;
- патент на промисловий зразок – охороняє інтерфейс програми;
- свідоцтво на знак для товарів та послуг – охороняє назву програмного продукту.

Щоб повністю захистити права на комп'ютерну програму необхідно витратити значну кількість часу та грошових ресурсів. Останнім часом з розвитком інформатизації суспільства виникає багато судових спорів, щодо порушення того чи іншого права на комп'ютерну програму. Тому постає питання про виділення комп'ютерних програм, як окремих об'єктів інтелектуальної власності, для яких потрібно створити своє законодавче врегулювання. Для цього необхідно розробити законодавчий акт на базі національного законодавства з урахуванням норм міжнародного права.